

STIMULAREA CREATIVITĂȚII MANAGERIALE

Doina-Cezara ALBU

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Creativitatea managerială este însușirea managerilor de a „produce” idei noi, originale și valoroase referitoare la procesele și sistemul de management. Stimularea creativității manageriale se împarte în două grupe: metode raționale și metode intuitive sau psihosociale. La baza dezvoltării unui nou potențial manager stau metodele raționale, fiind aplicate încă de pe bancile școlii. Metodele intuitive sau psihosociale, în Republica Moldova, sunt mai rar aplicate. Savanții americani au demonstrat că dezvoltarea creativității trebuie să înceapă de la o vîrstă fragedă, fiind mai eficient de aplicat metode psihosociale.

Cuvinte cheie: creativitate, metode, idei, metode raționale, metode intuitive, metode psihosociale, Brainstorming, sinectica, Philipps 6/6, Delphi.

Creativitatea managerială este însușirea managerilor de a „produce” idei noi, originale și valoroase referitoare la procesele și sistemul de management.

Dezvoltarea creativității înseamnă dezvoltarea personalității. Prin dezvoltarea creativității, personalitatea se realizează social la un nivel superior. O realizare cît mai reușită presupune, în același timp și educarea trăsăturilor de caracter, o îmbinare armonioasă a încrederii în sine, în puterile proprii, cu modestia și exigența față de sine.

Metodele de stimulare a creativității, pot fi împărțite în două grupe:

- a) Metode raționale, acestea se bazează pe un demers logic, sistematic și urmăresc indentificarea tuturor combinațiilor posibile între diferite elemente, obiecte sau proprietăți.

Din cadrul acestei metode fac parte:

1. *Metoda inventarelor de attribute*, constă în alegerea unui atribut al unui obiect și aplicarea acestuia la alt obiect.
2. *Încrucișarea forțată*, constă în gasirea unor asocieri între elementele depărtate prin forțarea combinațiilor dintre acestea.
3. *Analiza morfologică*, se bazează pe principiul că soluția optimă a unei probleme se obține prin determinarea tuturor elementelor cunoscute și a relațiilor dintre acestea
4. *Matricea descoperirilor*, varianta simplificată a analizei morfologice.
5. *Metoda catalogului*, constă în consultarea listelor, prospectelor, cataloagelor de produse în vederea obținerii unor idei care vor induce alte idei de modificare sau de adaptare a produselor existente.
6. *Metoda input- output*, constă în descompunerea unui sistem dinamic în trei părți - intrări, transformarea produsă și ieșiri.
7. *Metoda edisoniană*, constă în efectuarea unui mare număr de încercări și experimentări potrivit regulii „încercare-eroare”, prin analogie cu metodele de cercetare ale lui Th. A. Edison.
8. *Etiologia*, se bazează pe declararea cauzelor fenomenelor și se aplică în cercetarea originilor unei probleme complexe.

- b) Metode intuitive sau psihosociale, acestea se bazează pe înlăturarea restricțiilor afective și intelectuale care se exercită asupra individului sau grupului creativ.

Din cadrul acestei metode fac parte:

1. Brainstormingul (Metoda Osborn)

Brainstormingul este o metodă practică de stimulare în grup a gândirii creatoare a unui număr variabil de participanți, în scopul obținerii de cît mai multe idei, soluții necesare rezolvării unei probleme complexe.

2. Sinectica

Sinectica pune accentul mai ales pe utilizarea metaforelor și a similitudinilor, de obicei inspirația din natură, urmărind folosirea și orientarea conștientă a unor mecanisme psihice preconștiente prezente în activitatea creativă. Sinectica propune două mecanisme care au rolul de a orienta imaginația membrilor grupului creativ: mecanismul transformării necunoscutului în familiar și cel opus lui, al transformării familiarului în necunoscut.

3. Metoda Philipps 6/6

Metoda s-a inventat pentru a da posibilitatea unui numar cât mai mare de persoane, cu concepții diferite asupra modului de solutionare a unei probleme, să participe la dezbateri, la găsirea soluțiilor, la susținerea lor și la alegerea celei mai potrivite. Are și avantajul că permite confruntarea diferitelor puncte de vedere, stimulează competiția în găsirea celor mai bune soluții și în fundamentarea și argumentarea lor logică.

4. Metoda Delphi

Metoda se bazează pe principiul gândirii intuitive și al perfecționării acesteia, presupunându-se că la baza deciziilor privind viitorul trebuie să se afle, ca o componentă de bază, cunoștințele și intuiția specialiștilor în domeniul respectiv.

5. Metoda 6/3/5 (Brainwriting) – varianta simplificată de Brainstorming

Denumirea de 6.3.5 pe care o mai are aceasta metodă semnifică faptul că inițial prevedea participarea a 6 persoane, care trebuie să scrie câte 3 idei în câte 5 minute.

6. Discuția în Panel

7. Metoda Frisco

Reieșind din toate metodele exemplificate, concluzionăm că la nivel de întreprindere sunt abordate preponderant metode raționale de stimulare a creativității. Metodele intuitive sau psihosociale fiind parțial excluse din practică. Metoda pe care aș recomanda-o să fie pusă în practică este metoda *Philipps 6/6*, punând accent pe dezbateri cât mai productive și de generare a noilor idei.

Necesitatea stimulării manageriale rezultă din cerințele referitoare la competențele profesionale și experiența managerului. Salariații pentru a aduce un aport creativ în dezvoltarea întreprinderii trebuie să corespundă și să adopte varietatea de metode intuitive sau psihosociale, ce contribuie la o dezvoltare profesională. Literatura de specialitate cuprinde la această categorie de cerințe, numite și calități psihosociale, următoarele competențe: *sociabilitate, comportament adecvat în relații, capacitate empatică și diplomație, spirit de echipă, spirit de colaborare*, ce pot fi dezvoltate prin metodele de stimulare managerială.

Bibliografie:

1. Creativitatea și creativitatea managerială

Vizibil:

http://www.tribunaeconomica.ro/index.php?id_tip_categorie=1&&id_categ=3&id_revista=555&id_nr_revista=22&mod=arhiva [Accesat 5 Noiembrie 2015]

2. Prof.univ.dr.Radu Emilian, Conf.univ.dr. Gabriela Tigu, Lect univ. Olimpia State, Lect.univ. Claudia Tuclea, *Managementul resurselor umane*

Vizibil: <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=48&idb> [Accesat 5 Noiembrie 2015]

3. Georgel Paicu, *Creativitatea*, Iași, 2010